

LABORATORIJSKI RED

Laboratorijski red velja tako v raziskovalnih laboratorijih na Politehniko Nova Gorica kot tudi v vseh laboratorijih, v katerih se izvajajo laboratorijske vaje v sklopu študijskih programov. Upoštevati ga morajo vsi uporabniki laboratorija (zaposleni, študentje in ostali obiskovalci). Poleg tega morajo uporabniki upoštevati določila Pravilnika o varstvu pri delu, varnostno-tehnične podatke o nevarnih snoveh ter navodila in ustne odredbe nadrejenih.

Laboratorijski red je obešen na vidnem mestu v laboratoriju!

Delo v laboratoriju mora potekati tako, da se nihče ne poškoduje in ne nastane materialna škoda. Kadar postopek zahteva delo z nevarnimi snovmi in pripravki ter aparaturami, se le-ta izvaja ob prisotnosti oseb, katerim so nevarnosti in potrebni zaščitni ukrepi znani in imajo pooblastilo za izvajanje tovrstnega dela. V laboratoriju, kjer so nevarne snovi, morata biti prisotna vsaj dva.

Pokvarjenih električnih naprav in poškodovanih aparatov (gorilnikov, merilnih naprav, steklovine in drugih posod, držal idr.) ne sme uporabljamo. Vsako okvaro, poškodbo ali pomanjkljivost takoj javite vodji laboratorija ali asistentu.

Dostop do električnih stikal, mora biti prost. Enako velja tudi za dostope do izhoda, požarnih stopnic in gasilskih aparatov, ki ne smejo peljati skozi prostor z nevarnimi snovmi.

V laboratoriju je prepovedano kajenje, pitje in uživanje hrane. Prav tako je prepovedano hraniti živila v laboratorijskih hladilnikih.

OPREMA ZA OSEBNO ZAŠČITO

Med delom v laboratoriju morajo navzoči nositi očala s potrebno stransko zaščito. Pri delu, kjer so možna posebna tveganja, je obvezna posebna delovna obleka. Pri posameznih delih uporabljamo opremo za osebno zaščito, ki jo predpisujejo proizvajalci, varnostno-tehnični podatki za nevarne snovi, splošno priznana pravila, standardi in predpisi RS. V laboratoriju je prepovedana uporaba natikačev.

RAVNANJE S KEMIKALIJAMI

Pred uporabo nevarnih snovi se mora uporabnik seznaniti o nevarnostih in spremljajočih zaščitnih ukrepih. Nosilci raziskovalne naloge oz. visokošolski učitelji in asistenti morajo pred pričetkom dela ugotoviti možna tveganja pri delu, ter na osnovi analize oceniti in sprejeti ustrezne varnostne ukrepe. Le-te zapišejo, o njih seznanijo raziskovalce in laborante, ter obvestijo vodjo raziskovalne skupine. Vodja raziskovalne skupine je odgovoren, da so v laboratoriju varnostno-tehnični podatki o nevarnih snoveh.

Kemikalije, ki jih hranimo v laboratoriju, morajo biti pregledno postavljene in omejene na minimalno potrebne količine. Odgovorni vodja mora voditi evidenco o količini kemikalij v laboratoriju.

Prepovedano je pipetiranje z usti.

Prepovedano je hranjenje kemikalij v steklenicah ali v trgovskih embalažah za prehrano.

Posode morajo biti opremljene s predpisano oznako snovi, s potrebno oznako nevarnosti ter kako se s snovjo ravna.

Pri skladiščenju in hranjenju kemikalij je potrebno upoštevati podatke o nezdružljivosti z drugimi kemikalijami.

Zelo strupene, mutagene, kancerogene snovi ter snovi strupene za razmnoževanje morajo biti pod ključem. Te se izdajo opravičeni osebi na osnovi pisnega naloga le v količini, potrebni za eksperiment. Oseba, ki hrani tovrstne snovi, ne sme biti njihov uporabnik.

Delo pri katerem se nevarne snovi lahko sproščajo kot plin, para, hlapci, prah ali aerosoli, se mora izvajati v digestoriju. Pri takem delu se mora zagotoviti, da se nevarne snovi, ki se sproščajo, ne sproščajo v zrak v nevarnih količinah. Vodja laboratorija predvidi postopek za tako delo, pri čemer mora upoštevati laboratorijske odredbe in navodila ter navodila proizvajalca.

Pri pretakanju in transportu kemikalij se mora zagotoviti ustrezne ukrepe proti razlitju. Pri morebitnem razlitju nevarnih snovi, morajo biti le-te takoj vsrkane z absorpcijskim sredstvom in nato shranjene kot posebi odpadki.

DELO Z JEKLENKAMI

Med uporabo morajo biti jeklenke zavarovane pred segrevanjem in proti padcem (npr. privezane z verigo). Jeklenke, pri katerih se odvzemni ventil ne more odpreti z roko, je potrebno označiti in izločiti iz uporabe. Prevažati se jih sme samo s privito zaščitno kapo ter z uporabo posebnih transportnih vozičkov.

ODPADKI

Med gospodinjske odpadke in odplake se lahko daje samo odpadke in kemikalije, ki ne vsebujejo nevarnih snovi. Odstranjevanje nevarnih odpadkov je opisano v posebnih navodilih. Nevarne odpadke se zbira po navodilu v posebnih označenih posodah za odpadke. Lastiki posod morajo poskrbeti za nadomestilo polnih posod.

Odpadke se mora odstranjevati najmanj enkrat dnevno.

Prepovedano je odlaganje odpadkov na prehode, evakuacijske balkone ali na terase.

HIGIENA

Po končanem delu v laboratoriju si mora uporabnik temeljito umiti roke in po potrebi ostale dele telesa. Halje, ki jo nosi v laboratoriju, ne sme nositi v knjižnicah, predavalnicah, seminarskih prostorih, okrepčevalnicah ali izven fakultete.

PRVA POMOČ / RAVNANJE OB NEVARNOSTI

Poškodovanim je potrebno takoj zagotoviti prvo pomoč.

Telefonska številka gasilcev in prve pomoči: **112**

V vsakem laboratoriju je seznam nujnih števil.

V primeru, da se v laboratoriju razlije večja količina strupenih ali lahko vnetljivih tekočin, ali da se sproščajo strupeni plini ali pare, se mora takoj pozvati vse prisotne, da zapustijo nevarno območje. V tak prostor smejo vstopiti le reševalci z zaščitno opremo. Pri izbruhu požara pa je potrebno ogrožene osebe odpeljati na varno, obvestiti gasilce in žarišče požara gasiti z gasilnimi aparati. Ostali, ki ne pomagajo pri gašenju, morajo zapustiti nevarno območje.